

Danmark Lærerforenings politik om kønsopmærksomhed i skolen

Danmarks Lærerforening ønsker at bidrage til en større kønsopmærksomhed, hvor skolens dannelses- og undervisningsopgaver skaber rum for, at forskellige drenge og forskellige piger på lige vilkår kan realisere deres personlige, faglige og sociale potentialer.

Enhver har krav på alle de rettigheder og friheder, som nævnes i denne erklæring, uden forskelsbehandling af nogen art, for eksempel på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel eller anden samfundsmæssig stilling.

Menneskerettighedskonventionen, artikel 2

Der er i dag en række forskelle på, hvordan piger og drenge klarer sig og på de valg, som de træffer, fra de er helt små, og til de vælger uddannelse og karrierevej. Flere drenge end piger kommer i specialklasser og på specialskoler, og færre drenge end piger får en ungdomsuddannelse. Piger trives generelt lidt dårligere end drenge i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne (Undervisningsministeriets rapport om ligestilling i dagtilbud og uddannelse 2017).

Der er store forskelle i de unges valg af fag og uddannelsesvej, og dette kan have store konsekvenser - ikke kun for det enkelte individ, men også for samfundet.

Hovedparten af de beskæftigede i den private sektor er mænd, nemlig 74 pct. i 2012. Omvendt er størstedelen af de beskæftigede i kommuner og regioner kvinder, nemlig 78 pct.

Kønsopdelingen på arbejdsmarkedet kan have nogle negative konsekvenser for såvel samfund som for det enkelte individ. Studier tyder på, at kønsopdelingen kan medføre økonomisk ineffektivitet på både samfunds- og arbejdspladsniveau. Kønsopdelingen kan således betyde, at tilpasningen mellem udbud af og efterspørgsel efter arbejdskraft ikke fungerer optimalt, fordi knappe ressourcer ikke udnyttes på den mest hensigtsmæssige måde. Dette er tilfældet, når en medarbejder vælges pga. køn fremfor kompetencer. Kønsopdelingen indebærer, at bredden i rekrutteringsgrundlaget reduceres, samt at det bliver vanskeligere at sikre en effektiv omfordeling af arbejdsstyrken. Dermed opstår der lettere arbejdskraftmangel, når efterspørgslen efter arbejdskraft stiger. Desuden bliver det vanskeligere at udligne forskelle i ledighed mellem delarbejdsmarkeder. Forskningen viser også, at kønsopdelingen kan have negative konsekvenser for den enkelte. Opdelingen bidrager til de kønsforskelle, der eksisterer, når det gælder jobkvalitet, herunder løn, arbejdstid, udviklingsmuligheder og karriere.

SFI, 2016

Disse forskelle kan hænge sammen med bevidste og ubevidste forventninger, der er til henholdsvis piger og drenge, som er med til at reproducere et stereotypt kønssyn. Dette kan bygge på manglende viden om ny forskning eller kulturelle vaner, samt til de pædagogiske og faglige rammer, der skaber grundlaget for udvikling, læring og trivsel. Derfor skal en større bevidsthed om køn i højere grad tænkes ind, fra børnene er helt små og hele vejen op gennem uddannelsessystemet.

Folkeskolen skal favne, udfordre og møde alle elever, uanset kulturel baggrund og køn, i en undervisning præget af ligestilling og åndsfrihed.

Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligestilling og demokrati.

Folkeskolens Formål §1, stk.3

Danmarks Lærerforening mener derfor, at der skal rettes et større fokus på at skabe rammer for og indsigt i, at den enkelte elev i fællesskabet, uanset køn, kan trives, udvikle sig og udnytte sit personlige og faglige potentiale, således at både drenge og piger kan træffe frie og kvalificerede valg på baggrund af lyst og kompetencer. Læreren skal have større blik for køn i den pædagogiske og didaktiske praksis og skabe og fremme læreprocesser hos eleverne, der tilgodeser deres personlige alsidige udvikling.

Mangfoldigheden og diversiteten i folkeskolen er en styrkelse af det enkelte barns mulighed for at skabe sin egen identitet og tilhørsforhold i fællesskabet. Skolens hverdag må være præget af ligestilling og demokrati og give alle mulighed for at udvikle sig uanset baggrund og forudsætninger. Der skal gøres aktivt brug af de positive muligheder, som ligger i mødet med flere kulturer.

Danmarks Lærerforenings principprogrammet

Med baggrund i dette har Danmarks Lærerforening udarbejdet folderen ”Er du opmærksom på køn i skolen? Sæt seks temaer om køn til debat på din skole”. De seks temaer skal sætte fokus på skolens og lærerens kønsforståelser og har til formål at få kønsdebatten ud til lærerne på skolerne.

Derudover vil Danmarks Lærerforening henlede opmærksomhed på, at man kan finde inspiration i Undervisningsministeriets rapport fra juni 2017 om ligestilling i dagtilbud og uddannelse. Rapporten indeholder en række anbefalinger til bl.a. skoler og organisationer.